

Jean Racine z Bereniko (1670) doseže presežek v svojem opusu, ko s preprostim tragičnim ljubezenskim motivom osnuje jasno politično stališče. Gre za sintezo čistosti, nedolžnosti in strasti.

Tit in Berenika uživata v ljubezni že pet let. Tit je bil kot rimski vojskovodja poslan na Orient, da bi zadušil upore Hebrejcev. Tam je spoznal palestinsko kraljico Bereniko, s katero sta se zaljubila. Po zmagoslavni bitki sta se v spremstvu prijatelja, vojnega zaveznika, kralja z vzhoda, Antioha, vrnila v Rim. Bodoči cesar Tit pod Berenikinim vplivom zavrže militaristični svetovni nazor, v katerem je odraščal. Po smrti očeta Vespazijana podeduje cesarsko oblast. Postavljen ob bok rimski postavi, ki zavrača mešanje krvi, se mora odreči ljubezni in odsloviti Bereniko.

Rimski dvorjan Pavlin zastavi ultimativno temo - zavrnitev Berenike. Njeno krivdo zveže s spolom in raso: *“Opevajo povsod lepoto nje, vrlino vas, gospod. /.../ Storití mogli Rimu bi krivico, v cesarsko postelj vzeti si kraljico? /.../ Rimski zakon - v tem izjem pač ni - zavrača vsako mešanje krvi in zakonitost vseh otrok odkloni, če so s poroko kršeni zakoni.”*

Tisto, kar zahteva Tit, je totalnost, združitev nasprotij – zveza z Bereniko in rimski zakon.

Kot vladar je zavezan odgovornosti do ljudstva, do družbenega reda. *“Če Rim molči, ko zakon kršim prvi, kako naj vladam?”*. Na koncu se odreče lastnim strastem in svoje življenje žrtvuje vladanju. Berenika je primorana oditi, z njo pa tudi Antioh.

Voltaire igre ne označi za tragedijo, temveč za izčrпно elegijo. Gre za izraz čiste bolečine ob odrekanju individualnemu.

Očiščen telesnih strasti se Tit vzpostavi kot primer skrbnega in pravičnega vladarja. Z žrtvovanjem svoje ljubezni je dosegel veliko narcisistično zmago, ki nadomešča manko Berenike. Kot tak je popolni simbol poštenosti - deseksualiziran oče svojih ljudi, ideal zahodnega vladarja.

V ozadju naracije je temeljni nezdružljivi razkorak med rimskim pravom in prepovedano ljubeznijo. Ko Titu nasledstvena pravica dodeli mesto cesarja, dobi kot vladar neposredno moč, da v zakonu z Bereniko, palestinsko kraljico, zavlada po načelu ljubezni, sprave in egalitete. Ljubezen do Berenike je pomensko dvojna, tako individualna, primarno človeška, kot tudi simbolno politična. Na polju politično pravne psevdomorale je poražena. Družbeni red, zakonik, nadinstanca onemogoči ljubezen vsem trem protagonistom. Racinova klasicistična tragedija na primeru prvega med enakimi ponuja možnost urejenosti sveta, a le z vzdržnostjo, žrtvovanjem in spoštovanjem hierarhije zahtev družbenega reda.

Je Tit ostal brez Berenike, ali svet brez ljubezni?

Petek, 31. januarja – premiera, in sobota, 1. februarja, ob 17. uri

JEAN RACINE: BERENIKA

Produkcija petega semestra dramske igre in gledališke režije AGRFT

Dvorana Duše Počkaj

Koprodukcija: AGRFT, CD

Prevod: Marija Javoršek

Režija: Juš A. Zidar

Dramaturgija: Anja Krušnik Cirnski, Adam Gold

Kostumografija: Mateja Fajt

Scenografija: Tine Tribušon, Nika van Berkel

Glasba: Alenka Mrakovčič

Koreografija: Enya Belak

Oblikovalec svetlobe: David Orešič

Mentorji:

Dramska igra in gledališka režija:

red. prof. Kristijan Muck

izr. prof. mag. Sebastijan Horvat

Dramaturgija: doc. dr. Blaž Lukan

Glasba: izr. prof. Aldo Kumar

Scenografija: doc. Mag. Jasna Vastl

Kostumografija: red. prof. Janja Korun

asist. mag. Tina Kolenik

Jezik in govor: doc. dr. Katarina Podbevšek

Gib: red. prof. Tanja Zgonc

Svetovalka za verz: Tatjana Stanič

Svetovalec za prevod: doc. dr. Primož Vitez

Svetovalka za glas: Irena Tomažin

Svetovalec za zvok: Tomaž Grom

Igrajo:

Iztok Drabik Jug - Tit

Eva Jesenovec - Berenika

Žan Perko - Antioh

Gašper Jarni k.g. - Pavlin

DVORANA DUŠE POČKAJ
31. 1. IN 1. 2.
OB 17.00

BREZPLAČNE VSTOPNICE

JEAN RACINE

BERENIKA

PRODUKCIJA

PETEGA SEMESTRA DRAMSKE

IGRE IN GLEDALIŠKE REŽIJE AGRFT

IGRAJO: EVA JESENOVEC, IZTOK DRABIK JUG, ŽAN PERKO, GAŠPER JARNI

